

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:

Egész évre . . . 14 ft — kr.
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy hónapra . . . 1 „ 20 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrénfi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Tisza Lajos-körút 73. sz. Reitzer-féle ház, földszint, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetéseket

es nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vessz föl.

Szociális monarchia.

Szeged, nov. 15.

Lapunk tegnapi számának táviratai között adtunk hirt arról a nagy-érdekű politikai beszédéről, melyet Caprivi birodalmi kancellár a porosz képviselőházban tartott.

Az egész Európában figyelemmel hallgatott s nagy hatást keltett beszéd azonban nélkülözi azt a határozottságot és különösen azt a helyzetet megvilágító tüzfényt, amely Caprivi nagy elődjének, Bismarck herczegnek beszédeit jellemezte.

Nem látjuk e beszédből, talán csak a távirat hiányossága miatt, különösen azt az aktuális politikai tervet, melyet a porosz kormány a szociáldemokraták ellen kíván alkalmazni, akik ellen a beszédnek éle irányult.

Pedig annak a helynek méltósága és Bismarck által megteremtett világpolitikai jelentősége megkívánja, hogy arról a helyről oly precíz kijelentéseket halljunk, mely a jelenlegi helyzetet tisztázza s mely mint a kormány jövő munkájának programja, teljes tájékozottságot nyújtson a teendők felől.

A beszéd homályos voltát legkevésbé sem ellensúlyozzák az ilyen kijelentések:

«A helyzet Poroszországban a birodalom fölépítése és a szociális reform törvényhozás következtében, eddig a reform elhalasztását vonta maga után, azonban ez a munka immár nem tűr további halasztást».

Vagy pedig:

«Felekezeti ügyekben az állam fontartja magának a felügyeleti jogot és a felekezeteknek meg lesz engedve, hogy a hitoktatásra befolyást gyakoroljanak, amennyire ezt az államérdek megfogja engedni».

Továbbá:

«A kormány tudatában van ama kötelességének, hogy az államot fönn kell tartani . . . ezért kötelességének fogja ismerni, hogy a közrend és tulajdon megvédésének egyéb biztosítékait keresse . . . Kényszerítő szükség nélkül azonban ily erő kifejtéshez folyamodni, korunk szociális mozgalmait közepette nem látszik indokoltnak».

És végül:

«Földolog, hogy az állam elleneinek száma apasztassék és hogy valamennyi államfontartó elem egyesüljön az államellenes irányzatok ellenében».

Ezek a kijelentések csupán az általánosságban vannak tartva s értéküket csak az adja meg, hogy az ifjú merész reformernek, a nagy német birodalom fejének, Vilmos császárnak akarataként tekintendők.

Elvek ezek csak, amelyek akkor volnának fölülte érdekesekek, ha mindjárt

követnék a gyakorlati kivitel módozatainak ismertetéseit.

Igy azonban a beszéd, mint pusztá elveinek egymásutánba való foglalása, csak színvételében bírja politikai jelentőségét.

E beszéd két tendencziózus színezet vonul keresztül.

Egyik a mostani köz- és államjogi helyzet konzervatív fönttartásának hangsúlyozása a liberális fölfogás és törekvés ellenében, és ez szól a szociál-demokraták ellen s a loyális érzelmük javára; másik a társadalom szegényebb munkás osztályának érdekeit szociális reformokkal előre vivő humanitárius irányzat zászlajának lobogtatása.

Az egész beszéd magva tehát ez volna: a mostani köz- és államjogi helyzet csorbitatlanul fönttartandó, ha kell, bármily védő erő alkalmazásával; de csak meg nem ingatható alapjául a megvalósítandó, nagyszabású szociális terveknek.

Minden esetre érdekesebb és nagyobb fontosságu e beszédnél az a ténye Caprivi miniszterelnöknek, hogy hangzatos szónoklata után nyomban benyújtotta a *jövedelmi adótörvény-javaslatot*.

Ez a törvényjavaslat a legmerészebb reformok egyike, melyet egy monarchia képviselőtében elfogadásra ajánlottak. Ez demokratikus és erősen szociális izü.

Mert mit involvál ez a törvényjavaslat?

Két dolgot.

Először, hogy akinek olyan kis jövedelmet ad munkája, hogy az megélhetésére kell, e jövedelme után ne fizessen adót.

Ezt a minimális jövedelmi összeget a porosz törvényjavaslat 900 márka évi jövedelemben állapította meg.

Másodszor: az adókulcsnak a jövedelem emelkedésének arányával fokozatosan emelkedni kell, vagyis kinek mennél nagyobb a jövedelme, annál nagyobb arányban képes és fog adót fizetni s megfordítva: mennél kisebb valakinek a jövedelme, annál kisebb perczentjét fizetheti és fizeti majd adóit.

Ezt a jövedelmi adókulcs-változást így állapította meg a benyújtott törvényjavaslat.

A jövedelmi adózás 900 márka évi jövedelem után kezdődik, és pedig 900—1050 márka évi jövedelemből az adókulcs 0.62 százalék, tehát alig na-

gyobb $\frac{1}{2}$ százaléknál. (Nálunk ez 10 százalék.) 3000 márkan felül terjedő jövedelemmel az adótétel már 2% és fokozatosan emelkedve, 9500 márka jövedelemmel 3 százalék, 9500 márkan felüli jövedelemmel az adótétel minden további ezer márka után 30 márkával emelkedik. 100,500 márka jövedelemtől fogva az adótétel minden további 5000 márka után 150 márkával emelkedik.

Mi más ez, mint az 50-es évek utopisztikus elméletekkel vádolt szociálistáinak merész eszméje: a progresszív adózás, szelidebb kiadásban?

És mi más ez, mint ama lehetőségnek megteremtése, hogy a becsületes munka gyümölcsözővé tétessék és a timokracziának olyatén megfordítása, hogy a vagyon nem több polgári jognak, de több polgári kötelességnek az alapja?

Ki mennél többet vehet ki magának az államban a földi jogból: annál nagyobb terhet vegyen vállaira az állampolgári kötelességekből, nem csak munkáival, de adófizetéssel is, — ez az igazság.

Európa szegény munkás népe rokonszenvesen fogja üdvözölni ezt a reformot.

Uj képviselőjelölt. A Beniczky Ferencz főispánsága folytán megüresedett bányászati kerület legújabb képviselőjelöltje báró Révay Gyula tiszta-hegyesi és csanádi birtokos.

Az állatorvosok államosítása. A törvényhatósági állatorvosok államosítására a földmívelésügyi miniszterium költségvetésébe fölvetett 23,000 frtnyi összeg a tegnapi lapok közlései szerint a szabadelvű párt tárgyalásai folyamán töröltetett s olyformra megállapodás jött volna létre, hogy az államosítás csak az általános adminisztratív reform keretében vitetnék keresztül. A lapok e közlése különösen tünt föl, miután tudjuk azt, hogy az okok, melyek az állatorvosi szolgálat államosítását szükségessé tették, — főleg a nyugati országokkal kötendő állategészségügyi konvencziók, — pár évre terjedő halasztást nem tünnek. Már pedig az egész adminisztratív szervezet reformjának keresztülvitelét okvetlenül pár évet veendő igénybe. Ehez tehát az állatorvosi szolgálat ujja szervezése nem köthető. Szükségesnek találtuk a dolognak utána járni, s megbízható forrásból közölhetjük, hogy a budgetbe fölvetett összeg nem töröltetett, hanem egyszerűen kiemeltetett a budgetből azzal, hogy külön intézkedés által fog annak idején engedélyeztetni. Mihelyt a kormány a reformjavaslatokat előterjeszti, a mi már jövő januárban fog a miniszterelnök kijelentése szerint megtörténni, az állatorvosok államosításáról szóló törvényjavaslat azonnal le fog tárgyalatni. Tehát csak budgetjogi formai intézkedésről van szó, mely szerint a törvényes intézkedésen még nem alapuló hitelnek egylőre függőben tartása határozottatott.

A tudomány nevében.

Szeged, nov. 15.

Az ország köztudalmát egy rémes eset foglalkoztatja. Egy elcserélt orvosságos üvegről van szó, melynek ezuttal egy elsőkelő állású uri ember esett áldozatául.

A kaszinók, kávéházak vitára kész közönsége kipirult arczzal, fölhevült vérral vádolja a könnyelmű gyógyszerészt, a tudatlan orvost, a törvény őrei pedig összeránczolt homlokkal keresgélnek a Csemege-kódeksben a paragrafust, melynek rugalmas mondatai három évi börtönnel fenyegetik a gondatlan emberöltöt.

Mi haszna mind ez? Az a szerencsétlen ember nem fog föltámadni és mindenki büneért egyet büntetni nem méltányos.

A tudomány nevében gyakorolt emberirtás ellen legujabban a nagy Tolstoj emelte föl világra hangzó szavát hires «Kreutzer-szonátá»-jában s nyilván ez a körülmény is hathatósan közreműködött abban, hogy ezt a modern remekművét egy hatalmas lángésznek több államban lefoglalta a rövidlátó prudéria.

Évről-évre egész sereg fiatal ember kapja meg a kutyabőrrel egyetemben azt a szabadalmat, hogy büntetlenül öljön.

S a halálzási statisztika azt mutatja, hogy ez a brutális privilégium erősen kihasználta a jogosultak által.

Hány korai halált idéz elő az orvos tudatlansága, ügyetlensége, vagy könnyelműsége évről-évre: erről csak halkan sutognak a gyászolók, de a statisztikai számoszlopok külön nem osztályozzák a feleletet.

Az orvosi tudomány tulnyomó részét ma is csak tapogatózás, ugszólván csakis ahol a kés dolgozhatik, ott van benne ingadozás nélkül való biztosság. A szenvedő emberiség bizalma, hite részint a modern

Aeskulápok ügyes nagyképűsködésén, részint pedig az emberi lélek nem okoskodó, elpusztíthatatlan reménykedési ösztönén alapszik.

A legtöbb lényeges, a belső organizmus valamely fontos szervét megtámadó betegséggel szemben tehetetlen a legjobb, legzséniálisabb orvos professzor is s manapság még infloribus van amaz ismert ősi példaszó, mentsége minden tudatlanságnak, hibának, hogy halál ellen nincs orvosság.

Persze, hogy nincs, főként ha összevissza csereberéli a doktor és a patikáros.

A szabadalmazott, tudományos emberölések egyik legközelebb fekvő magyarázatát az orvosi gyakorlat ellenőrzésének abszolút hiánya adja meg.

Ha egy szabó kontárnak bizonyul, nyakára lehet zudítani az iparhatóságot; ha egy ügyvéd elcsalafintázza a rábizott ügyet, ott az ügyvédi kamara, mely szigorúan és komolyan felelősségre vonhatja: de ha egy orvos tudatlansága, hanyagsága megöl évről-évre egész sereg embert, azt saját nyugodt, mély álmu lelkiismeretének büntetésére kell biznunk.

Minden emberi viszonyynal való foglalkozás sokszoros ellenőrzés alatt áll, csupán a legdrágább, maga az élet gondozása, megóvása nem.

És úgy látszik, ez inyukre is van az orvosoknak, legalább a budapesti orvosi kör határozottan állást foglalt a kormány által kezdeményezett orvosi kamara intézményének kárhóztosan ujtó és feszélyező reformjával szemben.

Pedig ennek előbb-utóbb meg kell lennie. Az orvosi gyakorlat nem maradhat örökké ellenőrző és fegyelmi fórum nélkül való szabad művészet.

Ma, mikor Pasteur és Koch, a civilizáció ezen két hőrsza vivják az

hogy nem tetszik a fővárosi élet, hogy «reménytelenül szeretsz egy nőt».

Ezer szerence, kedves Pistám, hogy három krajczár egy sor, mert így azt is megírták, hogy a hatodik és hetedik borda közt ácsuszott golyóbis nemesebb részeket nem sértett s az «öngyilkos» életéhez kezelő orvosainak alapos reménye van».

Örvendhetsz Pistám, hogy nem vagy pénztárnok... Mert akkor éppen két hasábot irtak volna rólad.

Igy, hogy csak egy asszony (talán a becsületével együtt — legalább is sejtetik a lapok) — meg egy revolver forog szóban, elég neked harmincz sor a hírek közt.

Ha pedig azt tudnák, amit én tudok, mindjárt regényt irtak volna rólad.

Rossz fiu, tartsd a fejed, hadd mossam meg egy kissé.

Imádsz egy asszonyt, egy tisztességes nőt. Az nem tud róla, te nem szólsz, de szeretnéd, hogy az beléd szeressen az örülésig. S mert ezt a kis bolondot nem teszi meg, te elhitetted magaddal, hogy a földön nem is szerethet téged senki, aztán következik logikád körmondatában a pont: egy fényes kis ólomgolyó, hatodik és hetedik borda közé, balfelől...

Lázad volt barátom. Örültem gondoltad ki az egész mondatot. Meg voltál győződve arról, hogy az alapgondolat igaz, tehát azt hitted, a többinek is igaznak kell lennie.

Elhitetted magaddal, hogy mert te szeretsz egy asszonyt, aki nemhogy viszonzszeretne, de nem is tud titkodról semmit, nem is szerethet téged senki, egyszerűen azért, mert nem vagy szép.

Sokszor mondtad ezt már nekem, és én sokszor kinevettelek. De ha mást mondtam is, ott leselkedett fejemben mindig az a gondolat: hátha igazad van?

isteni mérkőzést, hogy melyik nagyobb, igazabb jöltevéje az emberiségnek: az ő mesterségük kontárai nem írhatják tovább is felelősség nélkül a gondjaikra bizott életet, az oly gyakran hiába fölvetett nevű istenség, a tudomány nevében.

A szomszéd.

— Saját tudósítónktól. —

H.-M.-Vásárhely, nov. 14.

I.

Kiállítás és tánczvigalom.

A Bartóki Lászlóné által városunkban rendezett háziipar-kiállítást nem látogatta oly mérvben a közönség, mint azt reményeltük. A közönség eme részvétlensége megmagyarázhatatlan előttünk s főképp azok előtt, akik a valóban esinós, izlésesen berendezett kiállítást megtekintették. Bartókiné fáradságot nem ismerő kitartást tanusított a rendezés körül és tanusít ma is folytonosan a látogatók kalauzolásával, ellátván őket a kellő fölvilágosításokkal. A kiállított tárgyak közül már több el is árusított. A nemes fiatal-ság, élén természetesen Szikszay Dénes örökifju tanácsnokunkkal — a kiállítás bezárását ünneppéssé köti össze. Vasárnap este ugyanis a «Sas» vendéglő nagytermében tánczmulatsággal összekötött halpaprikás-estélyt rendez, melyen városunk legelőkelőbb közönsége vesz részt. — Az aláírási iven a legtekintélyesebb családok alájegyzését láttuk s a mulatság valóban nagyszerűnek ígérkezik. A kiállítást rendező urnő meg is érdemli ezen ovációt már csak azért is, mert a háziipar fejlesztése körül ország-szerte elismerést vívott ki magának. A kiállításnak a közeli uradalmakból tegnap és ma több megtekintője volt; jól tennék a szegediek is, hogyha előbb nem is, de vasárnap még megtekintnék a kiállítást és résztvennének a kedélyesnek és fesztelennek ígérkező estélyen.

II.

Küldöttségünk a minisztereknél.

Kristó Lajos polgármester, Draskovits tanácsnok, Halmi János iskolaszéki elnök kedden tisztelegtek gr. Bethlen András földművelési s Wekerle Sándor pénzügyminiszter-

S mikor a kávé mellett elolvastam a harminezöt soros tragédiát, meg voltam győződve, hogy ez másként nem lehetett. Amíg irodámban a két papiros aktákat s a büntetőtörvény poros lapjait forgattam, mindenütt egy asszonyt láttam, akit imádnak, aki mitsem tud arról, meg egy fiatal embert, akit senki sem szerethet. És az akták görbe, kusza sora, a törvénykönyv kerek, kövér cicero betűje, fényes szürke gyöngy-sorrá fűződött, melynek minden szeme ólom-ból volt.

Agyrém, amire nem jó gondolni. Hirtelen rácsaptam kezemmel a papirrakásra. Nehéz, szürke porfelleg szállt föl, mely megült hosszan előttem a levegőben. Valahonnan egy nyaláb nap sugar vetődött reá s abban cigaretta füsttömmel keverve kavargott.

Néztem a porszemek tánczát s eszembe jutott az a vörös, párás, meleg levegő, mely porral keverve, éjféltájt a báltermek gázlángját öleli át. A te tragédiád felízgatott, talán azért láttam a kavargó, füstös levegőben ismét a női arcot.

Hanem ez már ismerős volt. Sokszor láttam a te társaságodban, a bájos gyermekek arcz, mit simára fésült haj veszt körül, mosolygó, fényes szem, nevető piczi szája, állán, két arczán hamiskás gödör...

Emlékszel rá?

De megváltozott azóta! Nem látom mosolyogni, nem látom nevetni, csak halvány, szomorú arczát látom néha, a mint elbolyongó tekintettel néz az üres levegőbe, a semmibe, mintha keresne valamit, mintha várna valakit...

Kedves Pistám! Ha felgyógyulsz, fejeítsd el azt az asszonyt. Mi már megelégedtünk az asszonyról.

És jér, siess haza.

Nagyon várunk.

De Noir.

A „SZEGEDI HIRADÓ“ TÁRCZÁJA.

Asszony és revolver.

Kedves Pistám!

Hatalmas jószágok azok az újságpapírosok, melyeken ezer meg ezer betű, száz meg száz szó csupán arra szolgál, hogy egy pikoló fekete mellett legyen mivel szórakoztassa magát az álmos emberiség.

Szórakoztatni! Ez a cél s a cél elérésére nem válogatóság az eszközökben. Belepíszkál egynémelyik a családi tűzhely hamvába, másik irodáét szemetét söprögeti, a harmadik okvetlen tisztára akarja mosni becsületet, a negyedik...

Ejé, hagyjuk a negyediket, atizediket. Nem ők a hibásak, hanem mi, a közönség. Ők nekünk akarnak szolgálni, mikor ezeket a híreket (sorát 3 krért) megírják.

Valamiről minél több három krajczáros sor sül ki, annál több hatos úti a tudósító markát. (Ezt Kecskeméten így szednék; úti a tudósító marháta, — no de ne vessük az ördögöt a falra.)

Három krajczárért aztán megírnak oda fönt — még talán másutt is — mindent.

Ne csudálkozz hát kedves Pistám, hogy rólad is olvastam valamit. Te azt a bolondságot követted el, hogy szörnyen unván magad ebből a czudar, ködös, homályos időben, egy fényes kis ólomgolyót röpitettél a hatodik éshetedik bordád közé jobb felől.

Az igaz, hogy ez egészen a te privát dolog, mert meglehet, hogy pusztán tanulmányozni akartad azt a szokatlan csiklandozást, de édes istenem, mikor egy sor három krajczár, okvetlen meg kell azt is írni, hogy te «egyik legrégibb erdélyi család sarja» vagy, hogy havonként százötven, vagy kétszáz frtot vetettél ki az ablakon,

nél, előbbinél egy földmivesiskolának városunkban föllállítását kérelmező emlékiratot nyújtottak be, utóbbi helyen a fogyasztási adó bérletnek a város közönsége részére átengedését kérték. Mindkét miniszter ur méltóyságnak találta a város kérelmét s előbbi a tárgyalások megindítását, utóbbi a bérlet átengedését a köldöttségnek kilátásba helyezték.

III.

Törvényhatósági élet.

Törvényhatóságunk november havi rendes közgyűlése 19-én délelőtt, közigazgatási bizottsági ülése ugyanaznap délután tartatik meg.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. 14-én.

Ülés kezdete 10¹/₄ órákor.

Elnök: P é c h y Tamás.

Jegyzők: Széll Akos, gr. Esterházy Kálmán, Balogh Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gr., Wekerle Sándor, gr. Bethlen András.

Napirenden van a földmívelési tárca költségvetése.

Földvár Miklós bemutatja a zárszámadási bizottság jelentését a Magyar és Horvátország között történt leszámolásról.

Boross Béni igen nagyra látja a filloxera veszedelmét. A homokra való telepítést nem tartja általános gyógyszernek. Amit Karolyi Sándor gróf akart, az már megtörtént. A gyümölcsfaültetés is csak részleg orvosolja a bajt, mert a kipusztult gazda nem várhatja be az eredményt. Azt kell tennünk, amit Franciaországban megtettek: számos telepet kell állítanunk, a honnan millió számra lehessen szétosztani a vesszőket. Más nem segít a csapáson, mint az újra való beültetés. Franciaországból áthozni nem tanácsos, mert ott egész sereg más betegség fordul elő a szőlőn. — Két mulasztás történt; egyik volt a közönség közömbössége; a másik mulasztás a kormányt terheli, mely mindig az önségélyezésre utasítja a közönséget. 300,000 hold szőlő pusztult el, melynek új beültetésére 1500 millió vessző szükséges. Támogassa a kormány hathatósan a magánvállalkozást e téren, de másrészt maga is állítson vesszőtermelő telepeket.

A munkások nálunk a beültetésben igen ügyesek. De arra nem képesek, hogy maguk nemesítsenek. Gyors segítséget sürget. (Helyeslés.)

Petrich Ferencz a lótenyésztés és erdészet terén helyesebb gazdálkodást akar életbe léptetni; a lótenyésztést bérliknek kellene átadni, a haltenyésztés előmozdítására nagyon kis összeget szán a kormány. A gyümölcstermelést is nagyobb arányban kellene pártolni.

Kaas Ivor br. Vály egy közbevetett megjegyzésére reflektálva, kijelenti, hogy ha dicsért is egy minisztert, azért ő ellenzék marad, míg Apponyi Albert gr. befolyást nem nyer a politika vezetésében, akár (a tuloldalra) velük, akár nélkülük, akár ellenük. Pedig Vály is hasonló mame-luk-beszédet mondott tegnap. A vízszabályozásra áttérve, azt látja, hogy a fölvetett költségek legnagyobb részét személyi kiadásokra és tervek kovácsolására fordítják s a legnagyobb könnyelműséggel költik el.

Örvendek, hogy a kormány is belátta, hogy a vízi jog reparációra szorul. Erős kritika alá veszi a vízi biztosok működését. Ezek az állások eltérőrendők.

A költségvetést elfogadja.

Kiss Albert Boross Bénivel együtt a szőlősgazdák megmentésére nem talál más módot, mint ha a kipusztult területeket azonnal gyökeres és nemesített vesszővel ültetik be.

Wittmann János fölösleges kiadásnak tartja az állatorvosok szaporítását, mielőtt az állategészségügyi felügyelet reformja meg nem történik. Az állatorvosok eljárására

nézve jelenleg nincs utbaigazító törvény; most csak bénítólag hatnak az állatkereskedésre. És ha kárt okoznak, egy hajsza-luk sem görbül meg, senki sem vonja őket felelősségre.

Hermann Ottó nagyon sajnálja, hogy a miniszter nem lépett új utra, hanem mindig azon az ösvényen halad, amelyen elő-dei jártak, akiknek jelszavuk volt az apró érdekek kielégítése. Annak, hogy mindenki a kormánytól vár, csak a kormány az oka, mely megérlette a közönségekben azt, hogy ha valamit akar, hát keressen a kormány körül jó barátokat, aztán jut neki, különben nem. Ezért kiáltja most mindenki, hol vagy kormány, mért nem tesz a kormány?

A filloxera elleni védekezés tanulmányozására kiküldött szakértők zavaros fej-jel tértek vissza Franciaországból. (Derűtség.) Akinek öt hektár regenerált szőlőjét látták, az milliomos volt, akinek passzióját képezte a védekezés; ennek a milliomos-nak példáját ajánlották a szakértők a sze-gény embereknek.

Meg kell törni azt a szellemet, melyet minden kormánytól vár. (Helyeslés.)

A borhamisítást félreértették és anti-szemita színben fogták föl. Hogy a bort gyakran hamisítottal pótolják, annak részben az is az oka, hogy nem tartjuk urias-nak utána menni a vevőnek. (Helyeslés.) Az kötőzni való bolond azonban, aki a borke-zelésben a tudomány vívmányait semmibe sem veszi, aki ósdi módon kezeli a bort; olyan, mint a fuvaros, aki a vasut mellett akar konkurálni. (Derűtség.) A borkezelés nem borgyártás, vagy hamisítás. Vannak gazdák, akiknél mindig van egyforma bor, vagy ezeknek talán mindig egyformán süt a nap és egyformán esik az eső?

A halászlati rendszert rossznak tartja; olyan emberekre van bízva a halászlati ügy előmozdítása, akik majd «beletanulnak». — Amde ha fontos mezőgazdasági intézmények inicziálásáról van szó, akkor nem lehet clyanokat alkalmazni, akik még csak tanulni fognak.

A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Móricz Pál a telepítéseknek legnagyobb bajnak azt tartja, hogy a leggyarabbb elemek kéri a telepítést.

Ő nem olyan maradi nézetű, hogy a tudomány vívmányait ne használja föl; de az megengedhetetlen, hogy a műborgyártók ismert borvidék neve alatt csalással árulják boraikat és ebből meggazdagodjanak. (Helyeslés.) Ha nem tiltják el a műborgyártást, legalább meg kell adóztatni oly mértékben, amely terheket a szőlősgazdák viselnek. Nem tartja képtelennek a műborgyártók megadóztatását. E megadóztatást sürögőnek tartja.

Szendrey Gerzson. (Felkiáltások: Holnap!) Maga is kéri, hogy holnap szólhas-son. (Elnök cseppet. Felkiáltások: Ma! — Holnap!) A műborkészítő beleavatkozik az Isten munkájába. A műbort el akarja tiltani.

Ülés vege 13¹/₄ órákor.

H i r e k .

—

Határidő:

Nov. 15. Az ügyvédi kamara fegyelmi ülése d. u. 3 órákor.

Nov. 16. A polgári lányok bálja Gedónál.

Tiszti estélyek. November 18-án, december 7. és 31-én. 1891-ik év január 13-án, február 3-án, márczius 5-én és április 6-án a Tisza-szálló nagytermében.

Nov. 22. Iparos-ifjúság Katalin bálja a saját helyiségeiben.

Decz. 8. A szegedi dalárda III. köt. estélye a Tisza-szállóban.

— Személyi hir. Kállay András, Szabolcs megye főispánja tegnap este a m. á. v. 8 órai vonatával Szegedre érkezett s itt unokaöccse, Kállay Albert főispán vendége.

— A kassai püspök Temesvárott. Temesvárott most magas vendég tartózkodik. Dr. Bubicz Zsigmond kassai püspök van látogatásban egykori oldalkanonokjánál, Dessewffy Sándor csanádi püspöknél. Megérkeztek a vasutnál dr. Palmer Mátyás püspöki titkár fogadta a vendéget, aki Belky titkárája érkezett s a püspöki fogaton a rezidenciába hajtatott, ahol most is szállva van. Az egyházfejedelemek találkozása igen szíves volt s a két főpap együtt maradt benső társalgás közt egész estig. Tegnap délelőtt bekocsizták a várost, megnézték a székesegyházat, a muzeumot, ahol Patzner vezértitkár kalauzolta a magas látogatókat. Délben a csanádi püspök vendége tiszteletére szűkebb körű lakomát adott, melyre hivatalosak voltak: Németh József fölszentelt püspök, Deschán Akhille alispán, dr. Telbisz Károly polgármester, Spetz, Dollenz, Dobó Gertmann, Fally kanonokok és Mártonffy László kir. tanfelügyelő. A kassai püspök Németh püspöknél is vizitelt. Bubicz még néhány napig marad Temesvárott s azután Szegeden át tér vissza székhelyére.

— Könyvkölcsönzés a Somogyi-könyvtárból. A könyvtár-bizottság már korábban olyan javaslatban állapodott meg, hogy a Somogyi-könyvtárból az inkunabulumok és más értékesebb darabok kivételével, minden könyv kikölcsönzése engedtesse meg. Ez a javaslat azonban sok tekintetben ag-gályosnak látszott s a kikölcsönzés kérdé-sének újabb, alapos megvitatására teg-nap délelőtt újból összeült a bizottság S z a b a d o s János helyettes polgármes-ter elnöke alatt. Kivüle részt vettek még a könyvtár-bizottság ülésén: R e i z n e r János, a Somogyi-muzeum és könyvtár igazgatója, R ó z s a Ferencz apát-plébá-nos, L ő w Immanuel dr., M a t s k á s y J ó-zsef, P o l g á r Sándor dr., O b l á t h Li-pót és L á z á r Béla alkönyvtárnok, mint jegyző. A kikölcsönzési kérdésben hosszas és beható vita támadt egy a kikölcsönzést pártolók, mint az azt ellenzők részéről. A vita eredménye az lett, hogy a bizottság előbbi javaslata elvetésével az általá-n o s kikölcsönzés e l l e n nyilatkozott, fő-leg azon okból, mert tiszteletben kívánja tartani az alapító azon kifejezett akaratát, mely a könyvek házhoz kiadását megtiltja. Mivel azonban az alapító oklevél ezen ti-lalma természetesen csak az alapító által adományozott könyvekre terjedhet ki, a bi-zottság javaslata szerint ki lennének köl-csönözhetőek azon könyvek, melyeket már a város szerzett be s melyek elveszés ese-tében a könyvpiaconról pótolhatók. A köny-vek legfőkébb 14 napra lennének kiadha-tók s ezt a határidőt csak az igazgató en-gedélye hosszabbíthatná meg minden egyes esetben. Nagyobb biztosítást végett a köl-csönvevő terítvényen kívül óvadékot is tar-tozzék adni, melynek mennyiségét szintén az igazgató állapíthatja meg. A kikölcsönzés kérdésében ilyen javaslatot fog a bizottság a tanács elé terjeszteni. — A tanácskozás másik tárgyát, a könyvtár duplumainak eladását tegnap is másik ülésre halasztotta a könyvtár-bizottság.

— Új tankerületi főigazgató. A király P e t-r o v i c s Ferencz nagyvárad tankerületi főigaz-gató, főigazgatói állásától, — saját kérel-mére — fölmentette. Utódjául: K u n c z Elek, az a r a d i főgymnázium- és állami főreál-iskola igazgatója nevezetett ki.

— Eljegyzés. Dr. ifj. H o u c h a r d Ferencz pénzügyminiszteri fogalmazó, ki nemrég a szegedi társaskörök egyik kivá-lóan kedvelt tagja volt, mint egy beküldött családi értesítés jelenti, eljegyezte Ursziny Margit kisasszonyt, Ursziny Béla ma-gyar-bánhegyesi földbirtokos leányát.

— Segítség a felsővárosnak. Csak a napok-ban panaszkodtak a felsővárosiak a hatóságnál, hogy a sártengerben, átjárók hiánya miatt, nem tudnak közlekedni. E miatt az amugy is kihalt városrészen utóbb már-már siri csönd uralko-

dott. Óránként alig látszott egy-két kosza lélek, aki térdig lubickolt a sárban, főleg a legutóbbi esőzések alatt. De most már nem sokára újra megelevenedik a felsőváros, utcái megnépesednek, mert folszabadul a gyalog közlekedés, lesznek utcái átjárók. Rainer József rendőrfőkapitány tegnap már jelentést is tett a tanácsoshoz, hogy sürgősen helyreállítandók az átjárók; a Hájós-utca 3-4., 7-9., 25-27., a Munkácsy-utca 1-2., a Sajka-utca 1-4. s a retek-utca 1-2. számú házai között. E helyeken a gyalogkereskedés a főkapitány jelentése szerint is, annyira rossz, hogy rajtuk közlekedni tovább nem lehet.

— **Műutaink kiépítése.** Az utadó-tervezet közgyűlési tárgyalásán tudvalevőleg határozatba ment, hogy a dorosmai műút építési költsönének konvertálására s a szegedi utak tovább fejlesztésére 200,000 frtos költsönt vesz föl a város az új adó költségvetésének terhére. Ebből a költsönből a közgyűlés határozata szerint először is a nagyváradi országutat fogják kiépíteni. Már akkor említettük, hogy ennek az utvonálnak első sorban leendő kiépítése annál aktuálisabb, mert mint korábban értesültünk, a szomszédban is az a dicséretes törekvés, hogy H.-M.-Vásárhely törvényhatósága által egy műutra megavazott 100,000 frt szintén ezen utra fordíttassék s ezen esetben a harmadik érdekelt, a megye bevonásával az egész ut, Szegedtől H.-M.-Vásárhelyig kiépíthető lenne. Most tudósítunk újra megerősíti ezen értesülésünket s ezzel kapcsolatosan veszszük a vásárhelyi sajtó közleményét is, mely e tervhez ígérete szerint, legközelebb hozzászól. Reméljük, nem ellene.

— **Egy terv.** A Szeged-csongrádi takarékpénztár a tavasszal építkezni fog. Ilykép az intézet Széchenyi-téri épületének emeletét bérli belvárosi kaszinónak május elsejére felmondta a bérletet. A kaszinó tehát kénytelen lesz hurczolkodni. De hova? A belvárosban máris lakasszükséglet van, pedig a kir. tábla még el sem jött. De különben is aligha lehet a kaszinó számára alkalmas lakást találni. Mindenki jogos kíváncsisággal várna tehát feleletet e kérdésre: hova hurczolkodik a kaszinó? A „Szegedi Híradó”-nak a helyi viszonyokat alaposan ismerő egyik olvasója a következő tervet ajánlja megszívlelés végett: A kereskedelmi Lloyd-társulatnak klubhelyisége minden tekintetben alkalmas volna e célra, csak hogy a Lloyd-társulat valószínűleg nem lesz hajlandó egészen és föltétlenül átruházni a bérletet, de erre nincs is szükség. Ugy a kaszinó, mint a Lloyd-társulat együttesen bérelhetnék a mostani klubhelyiségeket. Ez egy fúzió volna, de olyanforma, hogy a két egyesület tagjai nem volnának kényszerülve egymás társaságában szórakozni, mert a Lloyd tagjai a délutáni 1/2-1/4 óráig terjedő időben, a kaszinó tagjai pedig délutáni 4-10 óráig szokták a klubot látogatni. Ily módon mindkét egyesület szép összegű megtakarítást is érhetne el.

— **Leharapta az orrát.** Magyar-Czernáról írják, hogy Czankovszki Sándor és Müller Albert a napokban a nagykorcsmában iddoggáltak s oly nagy mennyiségben szittak be az idei «karcos»-ból, hogy csakhamar hajbakaptak s dulkodás közben Müller egy hatalmas harapással tövig leharapta czimbora rája orrát. A «fogas» czimbora ellen megindították a büntető eljárást.

— **A szegedi kassza-lopás tettesei.** Nem mult el még a betyár-világ, virágzik az Alföldön most is. Veszített regényessébből ugyan azáltal, hogy ma nem tüzesvéri paripákon repülnek már, lobogó borjuszájú ingujban, az árvalányhajkalapos délczeg betyárok, akik szemébe néztek százszor a halálnak s oly szabadon éltek a pusztán, mint a madarak; ma bujkálnak, lappanganak a betyárok, nem a pusztán, hanem az emberek között rejtőzködnek ott, ahol senkisé gondolna létezésükre. Szeged környékén ijeszto mérvben elszaporodtak. Ne-

hány nap előtt a szabadkai rendőrség három zsványt küldött át Szegedre. Tegnapelőtt, az alsótanyán ismét három zsványt és egy rossz hírű asszonyt fogott el a szegedi rendőrség. Tegnap, — mint lapunkat értesítik, — Tyll László csendőrfőhadnagy Vásárhelyen egész zsványbandát kerített kézre. Az elfogatásokat szenzációssá azon körülmény teszi, hogy a zsványbanda feje, Farkas József, aki a szegedi törvényszék előtt, legutóljára a szegedi lutriskassza-tolvajlás miatt állott, mint főtettes. Bizonyítékok hiánya miatt a kir. törvényszék fölmentette Farkas Józsefet, akit pár év előtt emberölés büntetésének vádjá alól szintén bizonyítékok elégtelensége miatt kellett a súlyos vád alól fölmenteni. A zsványok ez a ritka példánya nyolc szor állott már a fenytörvényszék előtt s csupán két esetben ítéltették el. Az a kilenc év, amit a fegyházban töltött, csak arra volt jó, hogy a betöréses-lopás és másféle zsvány-mesterségbe vágó dolgokban gyarapítsa ismereteit. Most abból a bűnlajstromból, melyet tanyai betörésekről szóló csendőri és rendőri bulletinekbe jegyeznek föl már évek óta, sok régi bűn ki fog derülni. A szegedi kassza-tolvajok a törvényszék előtt úgy viselkedtek magukat, mint akiket ártatlanul hurczoltak a vádlottak padjára. Egészen szánalomra indították a közönséget, amint ártatlan arczzal, a szenvedés bus kifejezésével forgatva szemeiket, esküdöztek, hogy ők még csak nem is ismerik egymást. Bartucz Józsefen kívül, akkor kiszabadultak a betyárok. S most ismét össze van fogdosva a banda. Egytől-egy hurckra kerültek. Kiderült rájuk az is, hogy Szegeden egyik-másik csaknem minden héten megfordult. Egy tisztviselőnél voltak szállva, kiről nem tudhatni még, hogy milyen nemű volt összeköttetése a bandával, nevét tehát, a vizsgálat érdekében, elhallgatjuk egyelőre. Mint vásárhelyi tudósítónk sürgőzsi: Tyll csendőrfőhadnagy Vásárhelyen folytatja a nyomozást.

— **A gőzfürdő.** A tervezett szegedi nagy gőzfürdő építéseinek költségeihez zsvánsággal pénz beszerzésére kibocsátott ivenk jávában folynak az aláírások. Ugy látszik ebből, hogy a közönségnek az előbbi részvényes vállalat helyett inkább tetszik a gőzfürdő létesítésének a mostani módja, hogy t. i. költsönt ad 5/10-os betáblázásra s nem kockáztatja pénzét egy új vállalatban, de nem is kap több jövedelmet tőkeje után 5/10-nál.

— **Uj ártezi kut.** A kenderfonó-gyárban készül az új ártezi kut. A furással már 182 méternyi mélységre hatoltak. Most is bőségesen bugvog már föl a víz, mely körülbelül 40° hőségű. Különcféle hűtőkön át vezetik a vizet a gyár dolgozó helyiségeibe, ahol már most is nélkülözhetik a Tiszavizet. Zsigmondy mérnök szerint, ha 200 méternyre funak, pompás minőségű ártezi vizet fognak nyerni az új kutból. Az ártezi kut fölösleges vize lefolyik a Zoltán-utczára. E miatt természetesen föl vannak háborodva a lakosok. Egy kis csatornácskával talán lehetne segíteni a bajon.

— **Háborgó utcák.** A Zoltán- és Rigó-utczákból egy egész deputáció járt tegnap a városi mérnökségnél, hogy panaszt tegyen azon kiállhatatlan büz ellen, melylyel utczaikat a kendergyárból az utczára eresztett ronda víz eltölti. A két utca népe valósággal fel van már lázadva azon régi, botrányos állapot miatt, hogy a gyárból, minden közegészségi felügyelet kigunyolására, minden csatorna, minden dezinfekció nélkül, szabadjára ömlik a ronda víz s fertőzi meg az egész környék levegőjét. A mérnökség és rendőrség együttes és gyors fellépését kéri teljesen jogosan a lakosok ennek a tovább nem tűrhető állapothnak megszüntetése végett.

— **Rendőri basáskodás.** A bácskai közigazgatási állapotok szomorú illusztrálására csak a napokban járta be az egész sajtó annak a hihetetlen bíráskodási aktusnak híre, melyet Walter, zombori rendőrkapitány dr. Molnár Gyulával, a

Z. és V. szerkesztőjével véghez vitt, akit 3 napi elzárásra ítélt azért, mert a lapszerkesztő egy szegény asszonynak, ki ismerős zombori családoknál kéregetni szokott, ajánló levelet adott. Most ugyanezen rendőrségnek újabb, hasonló tényről érkezik hír. Az eset a következő: A zombori szinigazgató zenekarának egyik tagja Hess Simon előadás alatt követelte a szinigazgatótól 8 frt 89 kr. tartozását, ellenesetben kénytelen lesz kottáit, melyeket ezen árban az igazgató rendelkezése alá bocsájtott, visszavenni. A követelést a szinigazgató megtagadta, miből szóváltás kerekedett. Az ott időző rendőrségi tag, egy tíz forintos bankjegyet átadván a muzsikuskak, visszavette a kottákat. A béke helyreállott, és a cseh muzsikusk nyugodtan folytatta mesterségét az orchesterben. Előadás után azonban egész váratlanul konstáblerek ragadták meg Hess Simont és minden teketória nélkül a rendőrségi fogházba vitték, és oda elzárva, fütetlen, ágy nélküli szobában hagyták dideregni másnap d. e. 10 óráig. Akkor a kapitányi közeg magához hívatta Hess Simont, visszavette tőle a tíz forintot és jegyzőkönyv felvétele, határozat hozatala nélkül elbocsájtotta.

— **Kis betörő.** Nem valami biztatóan kezdi pályáját Pap István, egy alig tizenéves fiú, aki Schwartz és Buchalter-czégnél mint tanoncz volt alkalmazva, honnan lopás miatt két hét előtt elbocsátották. — A kis betörő tegnap délből lopott kulccsal behatolt az üzletbe, feltörte az egyik fiókot s 5 frtot kilopott belőle. Éppen ki akart osonni az ajtón, mikor a szomszéd üzlet tanoncaiz észrevették a kis betörőt. Pap István bevallotta, hogy két hét előtt, déli 12 és 1 óra között szintén a lopott kulcs segélyével hatolt az üzletbe. — Akkor 10 frtot vett ki a fiókból. Utóbbi időben a déli órákat használják föl a lopásra a tolvajok. A kereskedők jól tennék, ha az iverajtón kívül a vasajtókat is bezárnák.

— **A jövő évi sorozás.** Az 1891. évi ujonezállításra Fejérváry br. honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a jövő évre az 1870., 1869. és 1868. években született hadkötelesek hivandók sorozásra. Az összeírás részint anyakönyvi kivonatok, részint jelentkezés, részint pedig a községi előjárók által eszközölt nyomonázások alapján fogyanatosítandó. Az 1891. évi ujonezállításhoz szükséges A) és B) állítási lajstromok, valamint az ugyanazon évi ujonezállításnál az első korosztályt képező 1870. évből született állításkötelesekről szerkesztendő C) állítási lajstrom, mely utóbbi nemcsak az 1891., hanem az 1892. és 1893. évi ujonezállítások alkalmával is a sorozó bizottság hivatalos eljárásánál alapul fog szolgálni, a védtörvényi utasítás I. részéhez csatolt 10. sz. minta szerint és az idézett utasítás 36., 37., 38. és 39. §-aiban foglalt szabályok pontos megtartásával szerkesztendő és készítendő el. Az 1869. és 1868. évből születésű és a jövő évből már a második, illetőleg a harmadik korosztályt képező állításkötelesekre nézve pedig azon C) lajstromok lesznek használandók a jövő évi ujonezállítás alkalmával, amelyek mult 1889. é. október hó 8-áról 43,000. szám alatt kelt körrendelet 5. pontja értelmében szerkesztettek. Amennyiben az előbbi védtörvény értelmében ideiglenes fölmentés útján a póttartalék nyilvántartásába, illetőleg a honvédség nyilvántartásába jutott oly védkötelesek fordulnának elő valamelyik sorozójárában, kiknek hadképessége tekintetében, az 1889. évi augusztus hó 23-áról 33,500. szám alatt kelt körrendelet 12. pontjához képest, az 1890. évi fősorozás alkalmával sem hozatott végleges határozat, ezek — ha az 1860. évtől az 1863. évig bezárólag született védköteleseknél korosztályába tartoznak — a jövő 1891. évi fősorozás alkalmával vizsgálandók meg a sorozó bizottság által.

— **A hivatalos lapból.** A közoktatásügyi miniszter: Gallovich János szegedi középkereskedelmi iskolával kapcsolatos községi polgári iskolai rendes tanító, jelen állásában végleg megerősítette.

— **Érdekes régiségek.** A Somogyi-muzeum tegnap újra érdekes és értékes régiségekkel gazdagodott. Koppas Ferencz szegedi ki. aljárásbiro ugyanis 97 darab

régi érmet és pénzt adományozott a muzsumnak. — A régiségek közül 76 ezüst, 21 réz s tulnyomó részük a római s régebbi magyar korszakokból való, de van közöttük a velencei köztársaságnak is több pénzneme.

— **Ellopott vasúti jegyek.** A magyar államvasutak üzemeltetése, a rendőrségtől vett azon hírlapokra vonatkozólag, hogy az indóház pinczéjéből, gyermekek bélyegtelen vasúti jegyeket lopnak el, annak helyreigazítására kéri lapunkat, hogy az ellopott jegyek a zónajegyek életbeléptetése óta érvénytelenek.

— **A kuruzslás áldozata.** Megírtuk, hogy a rendőrség egy Lakatos Róza nevű cigányt tartóztatott le, aki különféle kutyavék-örvossággal másféleképpen óta kuruzslolta Czimer Jánosné. A kuruzslás szerencsétlen áldozata tegnap kiszzenvedett. A kétségbeesett család, amit az élővel szemben elmulasztott tenni, a halottal megselekedte, befutották a várost orvosokért. Ugy látszik, még az asszony halála sem gyógyította ki a babonából a szerencsétlen családot. Az orvosok természetesen a babona áldozatával, a szép menyecske hullájával nem tehetnek más egyebet, minthogy fölbontozzák. A kuruzsló cigányt most a törvényszéki fogházban várja méltó büntetését.

— **A szállóveszszők szállítása.** Egyik utóbbi közgyűlésen tudvalevőleg azt az indítványt tette Fráter Gyula ügyvéd, hogy a törvényhatóság egyszersmindkorra az egész szegedi határra kérje ki a földmivelési minisztérium engedélyét, szállóveszszők szabad szállítására. A közgyűlés akkor föl is irt e véget a miniszterhez, aki tegnap küldötte meg a választ erre a kérelemre. A miniszteri leirat szerint ez a külön engedély kiadása szükségtelen, mert az állami szállóveszsző-telepekről, így a kecskeméti Miklós-telepről is amugy is szabad a sima szállóveszsző szállítás, immunitás szállóterületekre, minő a szegedi is.

— **Elzúlv.** Valóságos rom ez a tizenhétéves leány. Három év előtt beledobta magát abba az életbe, melyben napról-napra lejjebb és lejjebb süllyedhetni. Bejárta az ország legnagyobb városait, legutóbbára a fővárosból tolonczolták haza, most már nincs rá szükség; ami szép volt rajta, az leromlott, sorvadásnak indult váz lett belőle. A régi bűn után nem nehéz új bűnt kezdeni. A kisdóvoda előtt lézengett, elfogta a bébékét s arany fülbevalókat kiszedegette füleikből. Ezért a bűnért az elzúllott leányt, akit Szűcs Irénnek hívnak, tegnap két havi fogházra ítélte a fenytő járáshíróság. A leány megnyugodott az ítéletben.

— **Összezuzott kocsiutó.** Vértől ázott ruhában, tátongó sebekkel borítva hozták tegnap a városba a rendező pályaudvarból Ginter Antal kocsi-aggatót. A fiatal munkás — aki alig öt hónapos házasság — kocsiutó közben össze akarta kapcsolni a láncokat, midőn hirtelen meghajolva két kocsi közé ugrott, a waggonok egymáshoz ütdődtek s teste egy része teljesen összezuzódott. Az első orvosi segélyt Machold dr. nyújtotta. A fiatal munkás saját könnyelműségének lett áldozata. Életéhez nincs remény.

— **A város csemetéi.** Az újszegedi városi faiskolában eladásra készen álló facsemeték jegyzékét már mindenfelé szétküldötte Szeged város, egyesekhez úgy, mint a különféle gazdasági egyletekhez. Több helyről ennek folytán máris nagy mennyiségű megrendelést kapott a város facsemetéire.

S z i n h á z.

Kornevillei harangok.

Csupa baleset volt az egész előadás. Pourma (Zsermén) a második felvonás közepén hirtelen rosszul lett s elájult, szerepét ezután B á n á t i n é markirozta. A tómerdek egyiké bakalázsás közepette volt J u h á s z n a k, H u n f i n a k egy pár si-

került énekszám, M e z e y szintelen, szenvedélytelen Gáspár apó volt, bár az obli-gát tapsokat megkapta. Pálfi Nina tet-szetösen kaczerkódott mint Serpolette, ki-vált az utolsó felvonásban. Rendről persze egész este szó sem volt.

A mai ujdonság. Ma kerül színre nálunk először a „Pünkösdi Flórenczben”, a bécsiek kedvencz operetteje, hol az A n d e r W i e n színházban, annak idején, több mint 100 előadást ért. Az előadásban részt vesz az összes operette-személyzetten kívül 12 fiu (szerecsen) és 12 leány (virágáros leány) is. Az operette szö-vege Flórencz folszabadulását tárgyalja a Mediciek uralma alól.

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Évadbírlét 45.

Havibírlét 15.

Szombaton,

nov. 15-én

PÜNKÖSDI FLÓRENCZBEN.

Látványos nagy operette 3 felvonásban. Írták: R. Ge-ne és F. Riegen. Fordította: Somló Sándor. Zenéjét szerette: Czibulka Alfonz.

S Z E M É L Y E K :

Fla Bombarda, a flórenczi köztársaság diktátora	Fenyéri.
Aldo Castrucci, szücsmester, az állam-tanács tagja	Sziklay.
Perpetua, neje	Zombori I.
Ritta, leányuk	K. Pálfi Nina.
Angello Malanotti, fiatal szobrász	Hunfi.
Sparacani, városi inok	Fóris.
Fortebraccio, a nemzetőrök kapitánya	Boronkai.
Lorenzi, Medicis herceg orvosa	Réthey.
Gróf Asinelli udvaroncok	Bagi.
Báró Morró	Váradi.
Casta, börtönőr	Bódy.
Abd-el-Danger, marokkói követ	Mezei.

Kezdte 7 órakor. Holnap délután 3 órakor gyermek- és népeledás fél helyárakkal: **A falu rossza**, este 7 óra-kor rendes helyárakkal: **A csikós**.

Közgazdaság.

A budapesti gabonátözsderől.

— Nov. 14. —

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, de a lanyha külföldi hírek következtében a mal-mok tartózkodók voltak és mindössze 6000 mm. kelt el.

Készbuza 5 krral olcsóbb.

Határidő üzlet.

Déli tőzsdén:

Buza tavaszra:	8.00—01
Tengeri májusra 1891.:	6.21—23
Zab tavaszra:	7.27—29
Repce:	13.60—65

Esti tőzsdén:

Uj buza 1891. őszre	7.95—7.98
Buza tavaszra:	8.04—8.06
Tengeri máj.—jun.-ra 1891.:	6.25—6.27
Zab tavaszra:	7.35—7.37
Káp. repce:	13.65—13.75

A budapesti terménytőzsderől.

Terményekben ma élénkebb volt a forgalom. Szerb szokványiszilva novemberre 15.50, decemberre 15.50, 100 drbos 16.25, boszniai 85 drbos 16³/₈—16⁷/₈, szerb és boszniai 85 darabos novemberre 17 fttal kelt. Szlavóniai szilvaiz 24—, szerb tranzito-áru 24.50 forinttal kelt. Olaj és szesz szilárdak.

A budapesti értéktőzsderől.

A kedvező külföldi és különösen berlini hírek hatása alatt a tőzsde hangulata barátságos volt, de utóbb ellanyhult. A ma-gyar járadékok valamivel emelkedtek. A közlekedési értékek részben lanyhultak. A helyi piaci kedvetlen volt; csak a Ganz-és a villamossági részvények iránt mutat-kozott több érdeklődés. A valuták válto-zatlanok.

Délutáni zárlat:

Oszt. hitelrészvény	303.90—303.75
4 ⁰ / ₁₀ aranyjár.	102.37 ¹ / ₂ —102.30
Magyar hitelr.	349 ⁷ / ₈ —350

Esti zárlat:

Oszt. hitelr.	303.70
4 ⁰ / ₁₀ aranyjár.	102.30

Köbányai sertés-koresk. csarnok jelentése.

1890. nov. 14.

Az üzlet lanyha.			
Magyar, urasági, öreg, nehéz	41.—	frttól	42.— frtig.
„ „ fiatal, „	42.50	„	43.— „
„ „ közép.	43.50	„	44.— „
„ „ könnyű	—	„	— „
„ közönséges (szedett) nehéz	—	„	— „
„ „ közép	43.—	„	44.— „
„ „ könnyű	42.—	„	44.— „
Szerbiai nehéz	41.50	„	42.50 „
„ közép	41.50	„	42.50 „
„ könnyű	40.—	„	42.— „

Sertéslétszám: Nov. 12-én volt készlet 116,960 drb, 13-án felhajt. 1340 drb, elszállított 3680 drb, maradt készletben 104,620 drb sertés.

Szab. oszt. magy. államvasutársaság. F. hó 15-vel a Szatymaz és Kis-Kun-Dorosa állomások közti Neszürj-Alpári nevű megállóhely fölhangya-tik és helyébe J á n o s s z á l l á s elnevezéssel új megállóhely nyitattik meg. Az indulás János-szál-lásról Budapest felé reggeli 6 óra 2 perczkor és Szeged felé esti 6 óra 5 perczkor történik. Bővebbet a kifüggesztett hirdeményekből.

Szab. oszt. magy. államvasutársaság. (Hir-detmény.) Az 1890. év számlájának terhére törlesztendő 667 darab (I. és II. kibocsátású) részvény kiorsolása f. évi december 5-én pén-teken délután 2¹/₂ órakor, Bécsben, I. Schwar-zenbergplatz 3. sz. alatt, két közjegyzőnek és az igazgató-tanács erre nézve kirendelt tagjainak jelenlétében nyilvánosan fog megejtenni.

Szab. oszt. magy. államvasutársaság. F. hó 15-én a torontali helyi érdekű vasutak szűcsány-nagy-margitai vonalán Kanak-Ö-Lécs és Szé-chenfalva, Rárós-Istvánvölgy állomások között a b. a. sz. órháznál B a r á c h h á z a elnevezéssel a személyforgalom számára új megállóhely fog meg-ujtattani. Ezen megállóhelyről az indulás N.-Mar-gita felé 10 óra 48 perczkor délelőtt és 7 óra 47 perczkor este; Szécheny felé pedig 6 óra 30 perczkor reggel és 3 óra 43 perczkor déltán történik. Egyidejűleg a nevezett megállóhely megnyitásával a Lázár-föld és Szárcsa állomások közt 8. sz. órháznál fönnálló megállóhely neve Terézmajorról «Puszt a-Kenderesre» fog megváltoztatni.

Táviratok.

Udvari hírek.

Budapest, nov. 14. A («Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) A király ő felsége ma reggel hét órakor a ma-gyar államvasutak különvonatán gróf Paar Ede főhadsegéd kíséretében a fővárosba érkezett. A központi pályau-dvarból ő felsége egyenesen a budai királyi várakba kocszított. Este hét órakor a király visszautazott Gödöl-lőre. A király csüörtörtökön november 20-án és valószínűleg később is kihall-gatást fog adni a várpálotában. Elő-jegyzések a kabinetirodában (kir. várak) eszközöltetnek. — Mária Valéria főherczegasszony gyógyulása örvende-tesen előrehaladt és Wiederhofer orvos ma elutazott Welsből. — Klotild főherczegnő gyermekeivel, Mária Dorottya főherczegnővel és József Ágost főher-czeggel ma délelőtt 9 órakor meglá-togatta az országos képtárt. A fensé-ges vendégeket Pulszky Károly igaz-gató és dr. Peregriny János titkár fogadták és kalauzolták a képtárban. A fenségek másfélórai időzés után a

nemzeti muzeumba hajtattak. A déli órákban a váci-utczában gyalogság tettek és ez alkalommal a fenséges asszony néhány bevásárlást is eszközölt.

Vasuti szerencsétlenségek.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Ma éjjel a budapest-brucki vonal felső-gallai állomásán a 80. sz. tehervonat a kijárat alkalmával, a kitérő helyett a csonka vágányra haladt, melynek végén a mozdony kisiklott, az utána következő négy kocsi összetört és a fővágány is részben eltorlaszoltatott. A mozdonyvezető és egy lakatos súlyos, a fűtő pedig könnyebb sérülést szenvedett. A rögtön megindított vizsgálat szerint a baleset oka az, hogy a forgalmi hivatalnok elmulasztotta a váltók helyes állásáról gondoskodni. A baleset következtében a 7. és 8. sz. személyvonatok Felső-Gallán átszállással közlekedtek. A fővágány reggeli 9 órára szabaddá tétetvén, ezentul a többi vonatok közlekedése már akadályozva nem volt.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Itt elterjedt, de eddig meg nem erősített hír szerint Ujvidék mellett az Orient express-vonat szerencsétlenül járt, s 18 ember halálát lelte volna.

Miniszterek a királynál.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A király ma délelőtt Szápáry és Csáky minisztereket külön kihallgatáson fogadta. — Délután 5 órakor egy óránál tovább tartó minisztertanácson elnökölt a király. A minisztertanács az elkeresztelések ügyével foglalkozott.

Udvari vadászat.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Ma a Gödöllő melletti »Fácános«-ban volt vadászat, melyen a királynak vendégei voltak: Lipót bajor herceg, ő felsége veje, Liechtenstein herceg, Paar gr. főhadsegéd, Potten b. szárnysegéd, dr. Kerzl udvari orvos és négy gödöllői polgár. A vadászatnak pompás időjárás kedvezett. — Holnap, szombaton Kerepesre terveznek vadászatot, amely kedvező időjárás esetében fölötte fényes eredményűnek ígérkezik.

Rablógyilkosság Soroksáron.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A Budapesthez közel eső Soroksár mezővárosban mult éjjel fejszéssel fegyverkezett rablók törtek be a plébánia-lakba s az öreg gazdasszonyt és egy a plébánián éji szállást kapott tiroli káposztagyálulót fejszecsapásokkal leütötték, mikor a neszre figyelmessé lett öreg plébános a maga szobájában világot gyújtott, segélyért kiáltozott s erre a rablók megugrottak. Az öreg gazdasszony még él s magához térve annyit tudott mondani, hogy egyik rablógyilkosban Nagy Ráfél alsónémedi lakost ismerte föl. Ezt a csendőrség

kinyomozta és letartóztatta. Mindent tagad. Azt hiszik, bűntársa egy Fejszés nevű alsónémedi parászt, mert az tegnap óta eltűnt. A káposztavágó ember feje szét van hasítva, mi rögtön halált okozott. Nagy Anna gazdasszony talán még életben lesz tartható. A vizsgálat és nyomozás folyamatban.

A tüdővész gyógyítása.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Koch dr. a tüdővész gyógyítását ismertető cikkét — mint jelentve volt, ma közzétette a berlini «Medizinische Wochenschrift» című orvosi szaklapban. Koch dr. cikke oly nagy szenzációt keltett, hogy az azt közlő szaklapból rövid pár óra alatt több százezer példány kelt el. Hogy mily nagy érdeklődéssel várták mindenfelé a cikk megjelenését, kitiunik abból is, hogy egy angol lap levelezője 10 ezer márkát ajánlott föl a szerencsés kiadónak az esetre, ha 12 órával a megjelenés előtt megkaphatja lapja számára a cikk levonatát; de nem kapta meg.

Koch tanár cikkében hivatkozik arra az előadásra, melyet a Berlinben ülésezett 10-ik nemzetközi orvosi kongresszuson tartott s amelynek folyamán oly szerről tett említést, amelynek segélyével sikerült neki a tüdővész állatokat meggyógyítani. E szerrel időközben az embereken is tett kísérleteket.

A szóban forgó szer származására, készítésére és előállítására vonatkozólag nem közölhet semmi adatot, mert munkáját erre nézve még nem fejezte be. Ezekre nézve majd később nyilatkozik.

Azok az orvosok, kik a szerrel már most akarnak kísérletet tenni, megszerezhetik azt dr. A. Lippertztől (Berlin, NW. Lüneburgerstrasse 28.), ki dr. Koch és dr. Pfuhl közreműködése mellett a szer előállítását átvette. Megjegyzendő azonban, hogy a jelenlegi készlet még csekély s csak pár hét múlva állhat nagyobb mennyiség rendelkezésre.

Koch ezután igen részletesen kifejti a szer hatását kísérleti állatokra s végül beszél az egészséges és beteg embernél való alkalmazásáról.

Koch a következőképp fejezi be cikkét:

«Mind e tapasztalatok alapján azt állithatni, hogy a sorvadás (tüdővész) e gyógyszer segítségével biztosan gyógyítható. E kijelentés még annyiban korlátozandó, mert még befejezett tapasztalatok nem támogatják s nem is támogathatják abban, hogy a gyógyítás végleges-e, a visszaesés ki van-e zárva. Bár föltehető, hogy a visszaesés épp oly könnyen gyógyítható, mint a baj első támadása. Viszont, valamint más ragályos betegségeknél, itt is föltehető, hogy az egyszer kigyógyult szerv, tartósan egészséges marad. Részben állhat az, jelentékenyen előhaladt betegségekre is. De nagy

üregekkel bíró (cavera) tüdővészesek, akiknél legtöbbször más, genyedést előidéző mikro-organizmusok hatolnak az üregekbe s többé ki nem küszbölhető pathológiai változtatásokat idéznek elő, valószínűleg csak kivételképpen vehetik a gyógymódnak állandó hasznát. Ideiglenesen megjavítható az ilyen betegek állapota a legtöbb esetben. Föl kell tenni, hogy ezeknél is ugy befolyásolja a gyógyszer a tuberculosist, mint a többi betegnél s rendszeren csak annak a lehetőségére hiányzik, hogy a megölt szövetrészek a másodlagos genyedési anyagokkal kiküszöböltesenek.

Önkénytelenül fölmerül annak a gondolata, hogy a betegeken más sebészti uton nem lehetne-e segíteni. Általában hangsúlyozva kell övnom attól, hogy a gyógyszert kivétel nélkül minden tuberculobicus betegségnél egyformán alkalmazzák. Legegyszerűbb lesz előreláthatólag a kezelés a kezdő sorvadásosoknál és az egyszerű sebészeti bántalmaknál; de a tuberculosist minden egyéb fajtájánál az orvosi tudománynak teljes szabadságot kell engedni, amennyiben az eljárást egyéníteni kell, hogy a gyógyszert minden lehető egyéb szer támogatásával érvényesíthessük. Sok esetben határozottan azt a meggyőződést szereztem, hogy az ápolás, melyben a beteg részesül, nem jelentéktelen befolyással van a gyógyhatásra, azért a beteg olyan intézetekben, ahol a beteg megfigyelése pontos, ápolása jelentékeny, az ambulans, vagy házi ápolásnak határozottan föléje helyezném.

Az új gyógymód súlypontja, mint említém, lehető korai alkalmazásában fekszik. A phtisis kezdetleges stádiuma legyen a kezelés tulajdonképpen tárgya; mert a gyógyszer ezzel szemben hatását teljesen és határozottan érvényesítheti; ezért nem is lehet elég szorgosan utalni arra, hogy a jövőben sokkal erősebben kell ügyelni az orvosnak arra, hogy a phtisist olyan korán, amint csak lehet, diagnosticálja. Eddigelé a tuberculos-bacillusok jelenlétét a sputumban (nyálvialadék) csak mint nem érdektelen mellékdolgot keresték, konstataáltak, kutatták, amely által a diagnozist kétségtelenné tették ugyan, de minthogy az a betegnek mitsem használt, gyakran el is mulasztották.

A jövőben ennek meg kell változnia; az orvos, aki minden rendelkezésére álló eszköz felhasználásával elmulasztja a phtisis tubercul-bacillusait a sputumban konstataálni, olyan korán, amint csak lehetséges, betegének jelentékeny elhanyagolásában teszi magát felelőssé, mert ettől a diagnozistól s ennek az alapján sürgősen megindítandó speciális kezeléstől függhet a beteg élete. Kétséges esetekben az orvos próbafecskendezéssel szerezzen magának bizonyosságot a tuberculosist felleptéről, vagy hiányáról. Mert csak akkor lesz a gyógymód a szenvedő emberiségre valóságos áldássá, ha le-

hető lesz a tuberkulosis minden esetét idejekorán venni kezelés alá.

Levélváltás királyunk és a csár között.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Sándor csár az orosz trónörökös bécsi fogadtatása alkalmából táviratot intézett királyunkhoz, a legmelegebb szavakkal fejezve ki köszönetét. Király ő felsége hasonlóan szívélyes hangon felelt s a sürgönyváltás mindkét udvar körében a legkedvezőbb benyomást tette.

Gyárégés Fiumében.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: A fiumei kőolajfinomító helybeli gyárában ma délelőtt egy tisztító torony (agitateur) eddig még ki nem derített okból fölrobbant és a mellette lévő tisztító tornyot is lángba borította. A gyár különben minden részében biztosítva van. A kár körülbelül huszezer forint.

Carnot elnök ebédje.

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Az Elyséeben 30 terítékű ebéd volt a dán trónörökös tiszteletére. Carnot köztársasági elnöktől jobbra a dán trónörökös, balra Mohrenheim báróné, a köztársasági elnök nejétől jobbra a dán trónörökös, balra Mohrenheim báró orosz nagykövet ült. Ebéd után az Opera Comique és a Comédie Française művészeinek közreműködésével zeneestély volt, melyen csak a vendégek vettek részt.

REGÉNY.

ASSZONY NÉLKÜL.

— Eredeti regény. —

Irtá: KEMECHEY JENŐ.

29

(Folytatás.)

— Azt hiszed talán, hogy ilyen asszony hübb és igazabb lesz hozzád, mint mostani férjéhez? Micsoda jövő elé mégy? Az ország figyelme rád volt fordítva, mint olyanra, kitől sokat várnak; az érdeklődés most sem fog tőled elfordulni. De kit kísérnek majd figyelemmel? Egy embert, aki kilépett a nemesek sorából, eldobott magától mindent, hogy folszedjen egy olyan virágot, amelyet más előbb-utóbb ugyis eldobott volna, hogy megcsalatott férjé váljék, akit bánatában guny és szájalom kísér. Nem gondolkoztál erről?

Póányi Pál izgatottan nézegetett széjjel, alig, sőt egyáltalán nem is hallgatva barátja szavára. Most hirtelen Déneshez fordult:

— Nézd, nézd; bent a váróteremben, most küldi vissza férjét. És az öreg mily hódolattal csókol kezét! Már eltuszkolta! Milyen asszony! Jer, jer; menjünk eléje.

Dénes fájdalommal nézett beteg barátjára.

— Az az várj csak kissé Pál; a férj még visszajöhet. (Bár visszajönné! — sóhajtott.) És nem is kérdezed: elvégeztem-e, amiket rám bíztl?

— Igen, az utalványok.

— Azok nincsenek; de van nálam elegendő pénz. Arra a célra, hogy végkép megrontsd vele magadat, én nem kölcsönöznek neked; de akkor te máshol vennél. Azért ime itt van. De kérlek még egyszer: bocsásd azt az asszonyt magára s te jöjj velem.

— Hova gondolsz? Ez az asszony mindent kockáztat érettem s én most ily otrombán taszitsam el magamtól? Te ezt nem érted jó Dénes. Lásd a szerelem olyan bolond nagy hatalom, mely ellen nem küzdhetünk. Megfog, megragad, hurczol magával s míg egyiket fölemeli, a másikat letapossa. Tudom, hogy engem már nem emelhet. De mindegy. Számot vetettem magammal. Én és ő ezental szemben állunk a világgal, mely legyőzhet; de vele, vele Dénes, Olgával odalent is édes lesz életem.

Elbocsátotta a Dénes kezét s egy utazó ruhába öltözött, elfátyolozott nő elé futott, aki épp most lépett a perronra.

— Alig birtam önt Olga bevárni.

— No, én is alig birtam eltuszkolni az öreget.

— Podgyásza föl van adva?

— Föl, Debreczenbe; menjen és javíttassa ki a feladást. Itt a jegy.

Póányi Pál, mint az iskolás gyermek a mester parancs szavára, sietett a pályaházba.

Dénes pedig elszomorodottan sóhajtott föl:

— Ezen már nem segíthetek.

Megfordult s lehorgasztott fővel elbalagott a pályaudvarról.

Nevét hallotta kiáltani. Hátranézett. A színházbeli bizalmas szomszéd integetett feléje, csillogó szemekkel és eleven gesztusokkal.

Megijedt ez emberkétől. Ugy tett, mintha nem vette volna észre s hirtelen fiakkerbe ült.

— Hajts gyorsan! Haza.

A bizalmasodót azonban nem kerülhette el. Találkozni kellett vele éppen a lakása előtt. Már várta ott, ravaszul hunyorított és titkolózva szólt:

— Ön lesz ügyvéd ur az én példányképem. Asszonyszöktetés! Ez dicső dolog. Mondja, hova utaznak? Pardon. Nem kísérem diszkrétcióját. Magam is ugy teszek adandó alkalommal, mint ön tett. Az ily esetekben a bűntárs hálára számíthat. És egy szép asszony hálája. Hiszen ön ért engem.

Dénes elhalványodott. Tenyerei mintha viszkettek volna. Gyűlölte ezt az embert, aki mindenhol utjába akad. Lehajolt hozzá dühösen összevont szemöldökökkel.

— Ugyan ne fecsegenj mindenféle ostobaságot.

A szöke emberke megütődöttén lépett hátra:

— Ah! ostobaság? Ön sérteget? Jól van. Távozzon. Csak megjegyzem, hogy önök mégis rosszul csinálták. Mire való volt a szöktetés? Egyszerűen a férj elé lépnek és mondják: mi szeretjük egymást, te pedig vén cerberus, indítsd meg a válópert. Egyébként házasságon kívül is lehet szeretni.

Dénes megvetően tekintett végig a fecsegnő és távozott.

— Ön ezért számolni fog. Egy Ilméri Hosszu Gézát nem lehet megvetően lenézni. Szembe fogunk állani.

XIII.

T ű z b e n.

Harag és düh szállta meg lelkét.

Haragudott magára, amiért nem tudta kiragadni annak az asszonynak, annak a «csabos ördögnek» kezei közül Pált.

Haragudott, amiért elég könnyelmű volt még azzal elősegíteni szökésüket, hogy tetemes mennyiségű pénzt bocsátott barátja rendelkezésére.

Hisz ez valóságos részvétel volt egy társadalmi bűntényben.

És végül haragudott Pálra, amiért az nem tudott parancsolni érzéki vágyainak; amiért feledni tudta multját, jelenét s elfordította tekintetét jövőjétől.

Dühös volt az asszonyra, aki selyemkezekkel fátvolt vont a multra, rózsaszínű ködbe fogta a jelent és édes szavakkal ábrándképet csinált egy csunya jövőből.

— Nyomoruság — sziszegte fogai között, — nyomoruság! Ez a jövője az embernek. Dolgozik, nagytratór eszmékkal népesül be agya; s ime egy semmiség, egy hajszál, egy mosolygás, egy rövidke szó, egy gyöngye simítás puha kezek által képes messzire letériteni utjáról. Hát velem, velem hogyan lesz? Kikerülöm-e fátumomat? Mennyire gyűlölöm azt az asszonyt. Pedig nincs okom rá, mert hivatása (hivatása, mint egy selymeshernyónak, hogy leegye a fa lombját), hogy boldogítsa. És Pál vajjon boldog lesz-e? Annak kell lennie. A sorsnak kárpótolnia kell ezzel azért, amitől ezáltal megfosztja. Hát az boldogság!?

Keserűen kacagott.

Más kabátot vett magára s egyenesen a Rady grófné palotájához hajtatott.

A Pál esete, — gondola magában, — oly nagy tanulságot foglal számára magában, hogy most már teljesen fődötten mehet a grófnéhoz — egyezkedni.

Beküldte névjegyét és nyugodtan várt.

Az inas csakhamar visszajött a névjegyével kezében.

— Méltóztassék kérem kissé várni. Nem lehet méltóságához bevinnem, mert imádkozik. Tetszik tudni, ma két eszten-deje, hogy meghalt a méltóságos ur, hát nekünk is, mindnyájunknak gyászba kellett öltözni.

Rá se hallgatott a fecsegő inasra. Belelépett a nagy szalonba.

A csillár ismét gyujtatlanul csüngött alá, mint akkor, először.

(Folytatása következik.)

Időjárás.

Szeged, nov. 14. reggel 7 órakor.

Légnyomás mm. 760 +	Hőmérsék Celsius	Légnyel- ség 0/10	Felhőzet 0-10	Szél iránya és erőssége 0-10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
57.0	7.6	99	10	EK ₂	0	Légnyomás és hőmérsék emelkedett, sűrű köd.

A meteorológiai m. k. közp. intézet időjárás-jelentése:

Budapest, nov. 14. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.)

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka +9°, legkisebb +6° Cels.

Kilátás: Gyenge szelek mellett részben felhős, száraz, délen még többnyire borult idő várható csekély hőváltozással.

Felelős szerkesztő: **Lipsey Ádám.**
Kiadótulajdonos: **Endrényi testvérek.**

Szegedet érintő vasutak

MENETRENDJE

1890. évi november hóban.

Az éjjeli órák esti 6 órától reggeli 5.30-ig a percek számjegyeinek aláhúzása által vannak megjelölve.)

Cs. és kir. osztr.-magy. államvasut.

Állomások	Kedeli express	Szem. v. 17. sz.	Helyi sz. v. 201/301. sz.	Győr v. 3. sz. I-II.	Nyári omn. v. 321. sz.	Szem. v. 15. sz.	Győr v. 5. sz. I-II.
Bécs ind.	9.15	10.00	—	—	9. —	4. —	—
Budapest érk.	12.10	6.40	—	1.30	5.55	9.09	—
ind.	9.20	7.45	12.10	1.40	7. —	9.30	—
Czegléd érk.	—	9.45	2.34	2.54	9.21	10.31	—
ind.	—	9.58	3.05	3. —	9.36	10.53	—
Félegyháza érk.	—	11.27	4.47	4.01	11.21	11.55	—
Csak szombaton közlekedik							
Kistelek érk.	12.05	5.32	4.27	—	12.04	12.28	—
Szatymaz érk.	12.28	6.00	—	6.50	12.27	—	—
Neszürj Alpári érk.	—	6.07	—	6.57	—	—	—
Kettős-Határ érk.	—	6.13	—	7.03	—	—	—
Dorosma érk.	12.42	6.21	—	7.12	12.42	—	—
Szeged érk.	5.29	12.57	6.37	4.59	7.34	12.57	1.03
Szeged ind.							
N.-Kikinda érk.	5.35	1.30	5.40	5.05	—	1.23	—
Temesvár érk.	—	3.08	7.19	6.01	—	3.17	—
Mehadia érk.	7.37	4.34	8.56	7.10	—	5.43	—
Herkulesfürdő érk.	11.57	—	—	—	—	11.12	—
Orsova érk.	12.24	—	—	—	—	11.21	—
Orsova ind.							
Herkulesfürdő érk.	12.34	3.16	—	4.05	—	5.10	—
Mehadia érk.	1.03	3.46	—	4.36	—	6.10	—
Temesvár érk.	—	3.59	—	—	—	6.34	—
N.-Kikinda érk.	5.20	10.00	—	8.57	6.10	11.30	4.05
Szeged érk.	7.16	1.33	—	9.57	8.29	1.09	6.00
Szeged ind.							
Dorosma érk.	7.22	1.40	5.30	11.01	6.00	3. —	—
Kettős-Határ érk.	—	1.57	5.47	—	6.21	3.16	—
Neszürj Alpári érk.	—	—	5.54	—	6.29	—	—
Szatymaz érk.	—	—	6. —	—	6.33	—	—
Kistelek érk.	—	2.13	6.08	—	6.42	3.41	—
Félegyháza ind.	—	2.35	6.30	11.33	—	3.52	—
Czegléd ind.	—	3.24	7.24	12.01	—	4.43	—
Budapest érk.	10.35	7.29	11.55	2.19	—	8.29	—
ind.	10.45	9. —	—	2.35	—	10.10	—
Bécs érk.	3.15	5.50	—	7.03	—	6.35	—

Magyar királyi államvasutak.

	Sz. v. 1902. sz.	V. v. 1912. sz.	V. v. 1914. sz.
N.-Várad ind.	10.15	7.15	—
Gyula érk.	12.57	10.14	—
Csaba érk.	2.30	—	4.01
H.-M.-Vásárhely érk.	4.50	—	6.46
Szeged érk.	5.37	—	7.44
Szeged ind.			
H.-M.-Vásárhely érk.	—	10.05	4.55
Csaba érk.	—	11.00	6.29
Gyula érk.	—	4.06	2.35
N.-Várad érk.	—	4.30	3.06
	8.31	5.45	—
Szeged ind.			
Horgos érk.	8.00	11.58	8.43
Szabadka érk.	8.36	12.35	9.35
	9.22	1.20	10.35
Szabadka ind.			
Horgos érk.	9.51	2.35	5.10
Szeged érk.	10.43	3.20	6.08
	11.23	3.55	7. —

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

	Sz. v. 701. sz.	Sz. v. 705. sz.	V. v. 721. sz.	Sz. v. 703. sz.
Szeged ind.	8.00	11.58	8.43	4.25
Horgos érk.	8.36	12.35	9.35	5.06
Szabadka érk.	9.22	1.20	10.35	6.00
Szabadka ind.				
Horgos érk.	9.51	2.35	5.10	6.32
Szeged érk.	10.43	3.20	6.08	7.18
	11.23	3.55	7. —	7.54

Szeged—Zenta—O-Becsei vasut.

	V. v.	V. v.
Szeged ind.	2.26	4.48
Röszke érk.	2.56	6.44
Horgos érk.	3.16	7.14
ind.	3.31	7.52
Martonos érk.	3.57	8.10
O-Kanizsa érk.	4.29	8.31
Adorján érk.	4.57	8.46
Zenta érk.	5.25	9.05
O-Becse érk.	7.50	9.30

Temesvár—Báziási vasut.

	Sz. v.	V. v.	V. v.
Temesv. Józsefv. ind.	5.30	10.50	4.50
Vojtek érk.	6.34	12.40	6.08
Jassenova érk.	8.36	5.30	8.48
Báziás érk.	9.30	6.50	9.55
Báziás ind.			
Jassenova érk.	4.30	6.45	4.30
Vojtek érk.	5.30	8.52	5.25
Temesv. Józsefv. érk.	7.32	1.13	8.07
	8.35	2.57	9.17

N.-Kikinda—N.-Becsereki vasut.

	Sz. v.	V. v.
N.-Kikinda ind.	3.30	3.45
Török-Becse—Aracs érk.	6.08	4.52
N.-Becsereki érk.	6.05	8. —
N.-Becsereki ind.	6.30	6.30
Török-Becse—Aracs érk.	7.48	8.42
N.-Kikinda érk.	9.19	10.51

Valkány—Varjasi szárnyvonál.

	V. v.	V. v.
Valkány ind.	10.45	6.00
N.-Sz.-Miklós érk.	11.59	7.21
Perjámos érk.	1.03	8.33
Varjas érk.	1.23	8.53
Varjas ind.	12.30	8.45
N.-Sz.-Miklós érk.	3.00	7.23
Valkány érk.	5.05	9.50

Félegyháza—Csongrádi vasut.

	V. v.	V. v.
Félegyháza ind.	12.15	4.55
Kun-Kis-Zsallás érk.	12.45	5.33
Csongrád érk.	1.31	6.18
Csongrád ind.	9. —	2.15
Kun-Kis-Zsallás érk.	9.52	3.01
Félegyháza érk.	10.29	3.36

GÖZHAJÓ-KÖZLEKEDÉS

f. évi október hó 12-ikétől kezdve.

SZEGED—ZIMONY.

Vasárnap és csütörtökön 7 órakor reggel.

ZIMONY—SZEGED.

Hétfő és péntek déli 12 órakor.

Türelből Szegedre hétfőn d. u. 4 órakor. Pénteken a Zalánkeménből jövő csatlak. hajó megérkezése után, legkésőbb aronban éjjelkor.

TÖRÖK-BECSE—SZEGED.

Kedd és szombat reggel 5 órakor.

ÚJ ÉKSZER-ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a b. e. nagyapám, Politzer M. H. ur által alapított és 63 év óta helyben fennálló

arany-, ezüst- és ékszer-üzletet

átvettem, azt a

Kiss D.-féle ház Kárász-utczai oldalán levő

volt Szekula-féle üzlethelyiségbe

tettem át, s saját czégem alatt fogom tovább vezetni.

A régi üzletben fennmaradt nagy raktárt rendszereztem öhajtván, az árakat tetemesen leszállítottam, ugyanígy, hogy a n. é. közönség nálam a legszebb ékszertárgyakat rendkívül olcsó árak mellett szerezheti meg.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Pártos Lajos

ékszerüzlete

Szegeden, Kárász-utczá, Kiss D.-féle ház.

523—3—2

A m. kir. államvasutak Szeged városi menetjegy-irodája, mely eddig Traub B. és társa uraknál volt, mai naptól fogva szintén nálam van.

11211. sz. kig: 1890.

Zenta város tanácsától.

HIRDETmény.

Zenta város tanácsa részéről ezennel közhirrre tétetik, miszerint Zenta városánál 1891. évi január 1-től bezárólag 1893. évi december 31-ig terjedő idő tartamra a hidvám-szedési jog folyó évi november hó 23-ik napján d. u. 3 órakor Zenta város központi irodájában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-kát készpénzben avagy ovadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt az árverező bizottság kezeibe letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok kellő bánatpénzzel ellátva a városi iktató hivatalnál az árverést előző nap d. u. 5 órájáig beadhatók.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségében a délelőtti órákban betekintheők.

Zenta, 1890. november 8-án tartott tanácsülésből.

Boromisza,

polgármester.

525—1—1